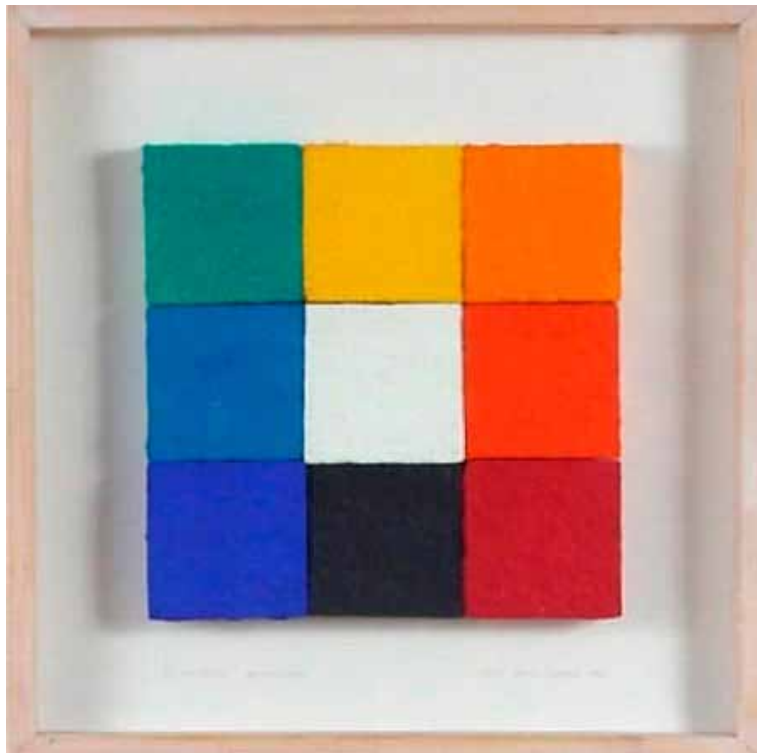

Werk op papier

In galerie Resy Muijsers in Tilburg is interessant werk op papier te zien. Vooral van Franz Immoos, een Zwitser die in Amsterdam werkt. Hij speelt op papier een spel met kleuren die tegelijk heel concreet, heel lijfelijk en heel abstract aangewend worden. Negen kleuren plaatst hij in een vierkant, negen vakken in rijen van drie. Elke kleur is aangebracht op een blokje van papier. Volgens de titel heeft hij de ordening laten bepalen door de ontwikkeling van koud naar warm, of omgekeerd. In het ene geval vindt de ontwikkeling vertikaal plaats, in het andere diagonaal of horizontaal. Van oranje via lichtrood naar donkerrood is inderdaad een gang van koud naar warm. Als je de kleuren zo benoemt, verschaf je ze een lichamelijk karakter en worden ze voelbaar. Ze krijgen nadrukkelijk een eigen karakter omdat slechts het verschil telt met de naburige kleur en er niets is in een tableau van Immoos dat afleidt van de kleur zelf. De papieren blokjes zijn volkomen neutraal geschilderd, niet het geringste spoor van een kwast doorbreekt het stille evenwicht. De verschillende tableaux doen denken aan het magische vierkant. De negen enkelvoudige getallen, van 1 tot 9, die zo geordend worden in drie reeksen van drie dat de som van elke rij, zowel horizontaal, vertikaal als diagonaal, gelijk is. In het werk van Albrecht Dürer kom je af en toe zo'n magisch vierkant tegen. Het is een uiterste poging om op geometrische, dus abstracte wijze een perfecte orde aan te brengen die de chaos, de emotie, het persoonlijke en afwijkende moet bezweren. Elke door de mens bedachte ordening is uiteindelijk slechts schijn. Zo ook in de kleurenschema's van Immoos. Waar de ordening der kleuren op het oog zo helder en universeel is, ga je juist de verschillen zien tussen bijna gelijke reeksen. Twee ver uit elkaar hangende vierkanten blijken nagenoeg identiek te zijn. Zeven kleuren zijn op hun plaats gebleven, slechts wit en geel hebben gewisseld. Maar die minimale wijziging betekent wel dat je twee, volkomen verschillende vierkanten krijgt die aanleiding kunnen zijn tot enige beschouwing over abstracte waarden als open tegenover gesloten, licht en donker, begin en eind. Maar behalve intellectueel interessant, zijn de papieren objecten van Franz Immoos vooral ook heel mooi. Galerie Resy Muijsers, Nieuwlandstraat 22, Tilburg, tot 16 maart.

Frits de Coninck , 1994

[http://fritsdeconinck.merlijnjanssen.nl/artikelen.php?jaar=1994&artikel=Franz Immoos](http://fritsdeconinck.merlijnjanssen.nl/artikelen.php?jaar=1994&artikel=Franz%20Immoos)

De negen kleuren gem. techniek op papier (50 x 50 cm)